

HENVENDELSE VEDR. MANGEL PÅ TANDLÆGER

I dette baggrundsnotat vil I blive præsenteret for den store udfordring i forhold til mangel på tandlæger, som de fynske kommuner står i og de sundhedsmæssige konsekvenser det vil medføre.

I september 2018 sendte de fynske kommuner, der samarbejder om Tandreguleringscenter Fyn, en skrivelse til Sundhedsstyrelsen for at belyse en alarmerende mangel på tandlæger.

I maj 2020 blev der sendt endnu en skrivelse til både Sundheds- og Ældreministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet samt ordførerne på sundheds- og uddannelsesområdet, rettet fra de kommunale tandplejere i følgende kommuner: Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Nordfyn, Nyborg, Svendborg, Langeland, Ærø, Middelfart, Assens og Odense.

Nærværende skrivelse rettes til Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg forud for Rådmand for Odense Kommunes Børn- og Ungeforvaltning Susanne Crawley Larsens foretræde for udvalget den 30. juni 2020. For vi har brug for Jeres hjælp til at sikre både tilstrækkeligt og specialiseret personale.

Akut mangel på tandlæger

Vi ser – og mærker – i disse år et markant fald i antallet af erhvervsaktive tandlæger. Det er vores hensigt med denne skrivelse at få rettet fokus på manglen på tandlæger og på det faktum, at det har konsekvenser ift. at kunne løfte de lovbundne opgaver. Det gør sig gældende både i den almene kommunale tandpleje og på et af de mere specialiserede områder, som tandregulering.

Den almene tandpleje

For at kunne løfte den kommunale tandplejes opgaver, er et minimum af kvalificeret faglig arbejdskraft nødvendigt. Der skal være sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel af tandlæger.

Vi anerkender og sætter pris på det øgede optag af tandlægestuderende, der er udsigt til. Men det er med stor bekymring, at vi noterer os, at der på trods af dette sker et samlet fald i udbuddet af erhvervsaktive tandlæger de kommende år. Allerede nu må udbuddet betegnes som kritisk lavt. Der er udsigt til en årrække med pensioneringer blandt de erfarne tandlæger med ret til selvstændigt virke. Lige netop denne gruppe er en forudsætning for at kunne ansætte og oplære nyuddannede og evalueringstændlæger i den kommunale tandpleje.

Børn- og Ungeforvaltningen
Ørbækvej 100A, st.
5220 Odense SØ

www.odense.dk

Tlf. +4565515004

DATO
26. juni 2020

Tandregulering

Manglen på erhvervsaktive tandlæger har også konsekvenser i specialtandlægeuddannelserne, da de skal rekruttere kvalificerede tandlæger til uddannelsesstillingerne. Særligt på området for specialtandlæger i ortodonti har vi allerede gennem en årrække på Fyn oplevet massive vanskeligheder med at rekruttere og fastholde specialtandlæger.

Potentialer for optimering er udtømt

Udviklingen har været forudsigelig gennem længere tid. Flere af de fynske kommuner har allerede foretaget en række tiltag for at imødekomme situationen for både den almene tandpleje og for tandregulering.

Der er investeret millioner af kroner i nybygning af opdaterede, attraktive klinikker, der kan understøtte nutidens drift af tandpleje og være attraktive i en rekrutteringsproces. Der er fokus på optimering af arbejdsprocesser og effektivisering af drift via moderne, centrale tandklinikker, der understøtter, at de få erfarne tandlæger, der er, kan arbejde systematisk med opgaveglidning og delegation til andre tandplejefaggrupper. Der er fokus på arbejdsmiljø og fleksible og mere attraktive arbejdsvilkår.

Der er nydt godt af den generelt forbedrede tandsundhed i befolkningen. Men potentialet i driften og tandsundheden generelt ser ud til at være høstet.

Alvorlige konsekvenser for tandsundheden

Allerede nu oplever vi store udfordringer med at rekruttere det minimum af tandlæger og specialtandlæger, der skal til for at sikre, at opgaverne i den kommunale tandpleje løftes af hensyn til vores behandlermæssige forpligtelser og til gavn for borgerne.

En mangel på tandlæger og specialtandlæger vil give sundhedsmæssige udfordringer både på området for den almene tandpleje og for tandregulering.

Den almene tandpleje

Flere kommuner har haft ubesatte tandlægetimer inden for de sidste år, og nogle har været nødsaget til at konvertere tandlægestillinger til tandplejerstillinger.

Erfaringsmængden blandt ansøgerne er generelt faldende, hvilket har indflydelse på både arbejdsmiljøet og opgaveløsningen. De erfarne tandlæger oplever en øget psykisk belastning ved at have flere nyuddannede under sine vinger med det ansvar, det medfører. Samtidig betyder den faldende erfaringsmængde, at flere nicheopgaver må løses i privat regi.

Når kommunerne ikke kan rekruttere det nødvendige antal tandlæger vil det få konsekvenser for muligheden for at leve op til de lovbundne opgaver, og derved også for den generelle tandsundhed hos borgerne.

Tandregulering

De massive vanskeligheder med at rekruttere og fastholde specialtandlæger gør det vanskeligt at leve op til kravene om rettidig og forsvarlig behandling.

Når kommunerne ikke kan rekruttere det rette antal specialtandlæger, vil det resultere i forsinkede og derfor længerevarende og mere indgribende og dyrere behandlinger.

Brug for jeres hjælp

Vi har brug for jeres hjælp til at sikre det rette personale og vil gerne drøfte forskellige muligheder med jer. Der behov for flere tandlæger for at kunne leve op til de krav for den almene tandpleje, som loven foreskriver. Herudover er der behov for specialiseret personale, så vi kan løfte opgaven inden for tandregulering og give forsvarlig behandling.

Venlig hilsen

Susanne Crawley Larsen

Børn- og ungerådmand

E-mail sucl@odense.dk

www.odense.dk